

SENDİKALI İŞÇİLER VE YAKLAŞAN TEHDİTLER

Aydınlık Gazetesi, 12 Haziran 2018

Yıldırım Koç

İşçi sınıfımızı önümüzdeki aylarda büyük sorunlar bekliyor. İşçilerin yaklaşan bu sorunlar konusunda bilgilendirilmeleri, seçimlerdeki tavırlarını biraz olsun etkileyebilir. Şimdi tepki vermeseler de, gelecekte, “biz sizi uyarmıştık” deme hakkı doğar.

KADROYA GEÇİRİLEN TAŞERON İŞÇİLERİ

Kadroya geçirilen taşeron işçilerinin sorunları da artıyor. Kamu kesiminde kadroya geçebilen taşeron işçileri önce bayram ettiler. Kadroya geçince, kadrolu işçilerin haklarına kavuşabileceklerini sanıyorlardı. “Hele bir kadroya geçelim, gerisini sonra hallederiz,” diyen taşeron işçisi de çoktu. Siz istediğiniz kadar anlatın, insanlar yaşamadan öğrenmiyor. Sizi dinlemiyorlar bile. Siz gerçekleri anlatıyorsanız, onlar sanki sizin onların kötülüğünü istediğinizi bile düşünebiliyor. Kadroya geçirilen yaklaşık 800 bin işçinin bazı hak kayıpları oldu. Ayrıca, enflasyonun hızlandığı günlerde, bu işçilere 2020 yılı sonlarına kadar altı ayda bir yalnızca yüzde 4 oranında zam verilecek. Diğer bir deyişle, kamu kesiminde kadroya geçirilen taşeron işçilerini 2018, 2019 ve 2020 yıllarında ciddi bir mutlak yoksullaşma bekliyor. Seçim çalışmalarında kamuda kadroya geçirilmiş taşeron işçilerinin bu sorununa vurgu yapmak önemli.

TOPLU SÖZLEŞMELERİN UYGULANACAĞI GARANTİSİ VAR MI?

Peki, sendikali işçiler rahat mı? Sendikali işçiler adına imzalanan toplu iş sözleşmelerinin büyük çoğunluğunda ücret zamlarının belirlenmesinde bir önceki dönemde gerçekleşen enflasyon temel alınıyor. Bu tür maddeler, yükselen enflasyon karşısında sendikali işçileri korumuyor mu?

Her zaman değil. Yaşı uygun olanlar anımsarlar. 1994 yılında 5 Nisan istikrar programı ilan edildi. 4 Haziran 1994 günü Başbakanlık Konutunda Başbakan Tansu Çiller, Başbakan Yardımcısı Murat Karayalçın, Devlet Bakanları Bekir Sami Daçe ve Necmettin Cevheri ile Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral bir toplantı yaptı. Tansu Çiller ve Murat Karayalçın, bu toplantıda, kamu kesiminde uygulanmakta olan toplu iş sözleşmelerindeki dördüncü dilim zammının uygulanamayacağını açıkladı. Bekir Sami Daçe de, işçilerden 6 ay fedakarlık istediklerini söyledi. Bekir Sami Daçe, 26 Haziran 1994 günü yaptığı açıklamada da kamu kurum ve kuruluşlarının zam veremeyecek durumda olduğunu ilan etti. Nitekim, bu dönemde toplu sözleşme gereği verilmesi gereken zamlar verilmedi.

Türk-İş bu zamları, ancak Çalışanların Ortak Sesi Demokrasi Platformu’na bağlı örgütlerin üyelerinin de katılımıyla ülke çapında gerçekleştirilen 20 Temmuz 1994 genel eyleminden sonra, gecikmeli olarak alabildi.

EGE CANSEN’İN ÖNERİSİ

Bugün yaşanan ekonomik kriz, 1994 krizinden çok daha derindir. Sendikali işçiler adına imzalanmış bulunan toplu iş sözleşmelerindeki enflasyonla bağlantılı ücret zammı maddelerinin uygulanmasının garantisi yoktur. İşverenin bu zamları öngörülen biçimde vermemesi durumunda yargı yoluna gidilebilir. Ancak, işçi alacaklarına ilişkin arabuluculuk aşaması, yerel mahkeme ve bölge adliye mahkemesi aşamaları da aylar alacaktır. Nitekim, çeşitli şirketlerde üst düzey yöneticilik yapmış olan Ege Cansen’in 11 Mayıs 2018 günü işverenlere yaptığı uyarı, olabileceklerin işaretlerinden biridir. Ege Cansen, Dünya Gazetesi’nde yayımlanan röportajında, işverenlere bir uyarıda bulunuyor. Nakitsiz kalmamak için, işçilerine, “şimdi ücretinin yarısını ödüyorum, diyebilmelerini” öneriyor. Diğer bir deyişle, imzalanmış toplu iş sözleşmelerinin uygulanmayabileceği bir ekonomik kriz yaşanıyor.

Zeki ve tedbirli işçilerimizin bu konularda bugünden bilgilendirilmesi ve uyarılması, gelecekte gelişecek kitle eylemlerinin başarısına katkıda bulunacaktır.